

Raul Järg: Estonia juurdehitusest ringelnud pilt on kui toore saia serveerimine

Esmaspäeval, 3. mail peaks riigikogu kultuurikomisjon välja valima järgmised riiklikult tähtsad kultuuriobjektid, millest suurima avaliku arutelu on vallandanud rahvusooperi hoone juurdehitus. Eesti arhitektuurikeskuse juhataja Raul Järg märkis, et avalikkuses on ringlema läinud toores mahuplaan ja valget kasti Estonia kõrvale ilmselt ei tule.

Järg kinnitas "Terevisioonis", et sellised kuubikud nagu projekti eskiisilt paistavad, Estonia ooperimaja taha siiski ei tule.

"Võiks öelda, see pilt, mis on ringelnud, on nagu toore saia serveerimine. Majade planeerimisprotsessis on tavaline, et joonistatakse erinevaid eskiise, määratakse ära maht."

Ta lisas, et võib öelda, et tegemist on mahuplaaniga. "Selliseid eskiise joonistatakse palju ja mõned võivad olla ka ehmatavad. Võin kohe rahustada neid eestimaalasi, kes olid ärritunud sellest pildist – sellist valget kasti ilmselt Estonia kõrvale ei tule."

Järgi sõnul on siiski tore, et inimesed sellele protsessile kaasa elavad ja väärtustavad keskkonda, kus nad elavad. "Arhitektuur ja linnaplaneerimine ei ole ainult arhitektide, planeerijate jm spetsialistide pärusmaa – see on keskkond meie kõigi jaoks ja meil on kõigil põhjust sõna võtta ja arvamust avaldada. Nii sünnib hea keskkond."

Juurdehitus tekitab mitmeid probleeme

Samas tõdes Järg, et maht on märkimisväärselt suur. "Selle maja ehitamisel kesklinna on mitmeid aspekte. Arusaadavalt on mõistlik ehitada Estonia teater sellise funktsiooniga hoone kesklinna."

Estonia juurdehituse vajadus on olnud üleval pikka aega ja Järgi sõnul on arhitektid ja teatrirahvas koos otsinud sellele erinevaid asukohti.

"Küll mere äärde, Admiraliteedi basseini äärde, Vanasadama alale. Vanasadama alale on isegi tehtud konkursitingimused. Seal on isegi see läbi lahendatud. Sinna mahub see samamoodi. Ilmselgelt ei ole see ainus alternatiiv."

Ta märkis, et vanas asukohas oleks juurdehitusel ilmselt hea sünergia vana majaga ja poleks ka küsimust, et mis vanast majast saab. "Samas on tõsi see, et selles konkreetsetes asukohas on väga palju probleeme – seal all on vanad müürid tsaariaegsest

kultuur.err.ee

28.04.2021 11:53

Merit Maarits

Rahvusooper Estonia
Estonia teater
Teater

kaitserajatisest, aga sellega on probleeme, kui tahta väga sügavale minna."

Järg lisas, et viimane oleks ka mõistlik, sest eskiisil toodud kõrgus on ehmatav ja poleks mõistlik. "Ta on praegu märkimisväärselt kõrgem kui (Estonia hoone). Selles konkreetsetes kohas on seda ruumi vähe. Maa alla saab minna, aga siis on jälle loobumise koht."

Ta selgitas, et muinsuskaitse peab siis tegema valikuotsuse, kas olla valmis loobuma tsaariaegsetest müüridest maa sees selle hinnaga, et vana ja uus oleks funktsionaalne tervik.

Rahaliste argumentide asemel tuleb leida sisulised

Rääkides päris uue hoone ehitamisest Vanasadama alale märkis Järg, et vee äärde on ehitatud maailmas väga lähedaid ooperimaju, nagu Oslo ja Sydney ooperiteater.

Järg tõdes, et avalikkus pole selle projekti asukohta veel piisavalt põhjalikult arutanud, kuigi seda peaks võimaldama.

"Kui see kunagi ehitati, ehitati see suures osas rahva enda kogutud rahaga. Rahalised argumentid ilmselt ei ole väarikad meile täna selle otsuse tegemise alusena. Me oleme kindlasti piisavalt rikkad. Me oleme omariikluse ajaloos praegu kõige rikkamad," selgitas ta

"Selles mõttes peaks lähtuma ikkagi sisulistest, funktsionaalsetest, linnaehituslikest argumentidest. Ma usun, et meil on raha olemas selleks, et ehitada see kõige mõistlikumasse kohta."

Ta tõdes küll, et vanale hoonele juurdeehituse tegemine on väga keeruline, kuigi teiselt poolt see väärindab vana hoonet.

"Aga funktsionaalselt on vanale hoonele uut lahendust oluliselt keerulisem teha. Ma ei viskaks kõrvale ka varem läbitöötatud plaane ehitada teater Vanasadama alale," tunnistas ta.

"Estonia ooperiteatri maja on meile oluline. See on meie identiteedi üks osa riikluse kujunemises ja oluline ka arhitektuuriselt. See tuleb sisuliselt läbi mõelda ja leida sellest aspektist lähtuvalt kõige sisulisem lahendus. Ilmselt ei ole see ainus alternatiivasukoht."

Toimetaja: Merit Maarits